

DOM

afsagt den 16. august 2011 af Vestre Landsrets 8. afdeling (dommerne Marie S. Mikkelsen, Mogens Heinsen og Hans-Jørgen Nymark Beck) i ankesag

V.L. S-1929-10

Anklagemyndigheden

mod

Vognmand [redacted] Tiltalte A/S

[redacted] CVR nr. 1

(advokat Laura Majbritt Riisgård, København)

Retten i Kolding har den 23. juni 2010 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 1-4229/2009).

Påstande

[redacted] Tiltalte A/S har påstået afvisning i forholdene 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 30, 31, 32, 34, 36 og 39, subsidiært frifindelse i disse forhold og i øvrigt formildelse.

Anklagemyndigheden har efter bevisførelsen påstået frifindelse i forhold 14. Anklagemyndigheden har i øvrigt påstået formildelse, således at bøden nedsættes til 143.500 kr.

Anklagemyndigheden har berigtiget tiltalen i samtlige forhold således, at der efter angivelsen af køretøjets registreringsnummer tilføjes ordene ”inden for EU’s grænser”. Endvidere har anklagemyndigheden foretaget berigtigelse i forholdene 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 29, 34 og 36, således at forholdene har følgende ordlyd:

Forhold 12:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 1** den 090606, kl. 0640 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 7** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 6 timer og 55 minutter og blev påbegyndt den 090606, kl. 0950 og afsluttet den 090606, kl. 1645, hvilket udgjorde en overtrædelse på 9 %.

Forhold 13:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 1** den 180606, kl. 1025 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 7** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 6 timer og 45 minutter og blev påbegyndt den 180606, kl. 2320 og afsluttet den 190606, kl. 0605, hvilket udgjorde en overtrædelse på 10 %.

Forhold 14:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 1** den 230606, kl. 0455 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 7** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 6 timer og 45 minutter og

blev påbegyndt den 230606, kl. 1320 og afsluttet den 230606, kl. 2005, hvilket udgjorde en overtrædelse på 10 %.

Forhold 16:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 1** den 280606, kl. 0900 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 7** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 7 timer og 15 minutter og blev påbegyndt den 290606, kl. 0145 og afsluttet den 290606, kl. 0900, hvilket udgjorde en overtrædelse på 6 %.

Forhold 19:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 3** den 080606, kl. 0450 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 1** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 4 timer og 5 minutter og blev påbegyndt den 080606, kl. 2350 og afsluttet den 090606, kl. 0355, hvilket udgjorde en overtrædelse på 32 %.

Forhold 20:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 3** den 090606, kl. 0450 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 1** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt

12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 4 timer og 50 minutter og blev påbegyndt den 090606, kl. 2400 og afsluttet den 100606, kl. 0450, hvilket udgjorde en overtrædelse på 26 %.

Forhold 21:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 3** den 160606, kl. 0820 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 1** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 3 timer og 30 minutter og blev påbegyndt den 170606, kl. 0235 og afsluttet den 170606, kl. 0605, hvilket udgjorde en overtrædelse på 37 %.

Forhold 22:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),
ved at være ansvarlig for, at **Person 3** den 220606, kl. 0550 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 1** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 4 timer og 50 minutter og blev påbegyndt den 230606, kl. 0100 og afsluttet den 230606, kl. 0550, hvilket udgjorde en overtrædelse på 26 %.

Forhold 29:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),

ved at være ansvarlig for, at **Person 5** den 060606, kl. 0750 og 24 timer frem under kørsel med **Reg.nr. 5** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 6 timer og 50 minutter og blev påbegyndt den 070606, kl. 0100 og afsluttet den 070606, kl. 0750, hvilket udgjorde en overtrædelse på 9 %.

Forhold 34:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),

ved at være ansvarlig for, at **Person 7** den 070606, kl. 1105 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 9** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 5 timer og 35 minutter og blev påbegyndt den 080606, kl. 0530 og afsluttet den 080606, kl. 1105, hvilket udgjorde en overtrædelse på 20 %.

Forhold 36:

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 § 11, nr. 3, jf. § 13 (tidligere Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 med senere ændringer § 10, nr. 3, litra a), jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 561/2006 artikel 8, stk. 2, jf. art. 4, litra g (tidligere Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 artikel 8, stk. 1, 2. led),

ved at være ansvarlig for, at **Person 7** den 160606, kl. 0950 og 24 timer frem under kørsel med **Reg. nr. 9** inden for EU's grænser undlod at afholde en daglig hviletid på i alt 12 timer opdelt i to eller tre adskilte perioder, hvoraf den ene periode skulle være på mindst 8 sammenhængende timer, da det længste hvil udgjorde 6 timer og 35 minutter og blev påbegyndt den 170606, kl. 0240 og afsluttet den 170606, kl. 0915, hvilket udgjorde en overtrædelse på 11 %.

Forsvareren har ikke haft bemærkninger til berigtigelserne af tiltalen.

Supplerende oplysninger

Der er mellem parterne enighed om, at kørslerne i forholdene 12, 13, 16, 19, 20, 21, 22, 34 og 36 er foregået inden for EU.

Anklagemyndigheden har redegjort for sagens forløb, herunder at den virksomhedskontrol, hvor forholdene er konstateret, må antages at være foretaget i 2. halvår af 2006, at sagen er overgivet til Sydøstjyllands Politi den 2. januar 2008, at anklageskrifter mod de involverede chauffører blev modtaget i retten i Kolding den 6. januar 2009, at domme i disse sager blev afsagt den 6. oktober 2009, og at anklageskrift i denne sag herefter er modtaget i retten den 27. oktober 2009.

Forklaringer

Vidne 1 har til forhold 14 forklaret, at kørslen, som ses af køreskiverne for den 22.-23. juni 2006, ser ud til at være startet ved Holm Moor, der er en rasteplads beliggende nord for Hamborg. Chaufføren er kørt mod Danmark og ankommet til Sjølund kl. 13.20, hvorefter han har taget skiven ud og holdt hvil. Herefter har han påbegyndt ny kørsel med ny skive ca. kl. 20.10. Han har været fremme ved færgehavnen omkring kl. 24, og de markeringer, der er ca. kl. 00.20 og kl. 7.15, dækker nok over, at han henholdsvis er kørt ombord på færgen og af færgen igen. Han har således sandsynligvis befundet sig i norsk farvand ved udløbet af de 24 timer. Det kunne se ud til, at han er kørt videre kl. 11.00 og ankommet til Sandness ca. kl. 20.00.

Procedure

Anklagemyndigheden har til støtte for den nedlagte påstand gjort gældende, at bekendtgørelserne nr. 688 af 29. juni 2005 og nr. 328 af 28. marts 2007 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport, der er fastsat med hjemmel i færdselslovens § 86a, ved strafbestemmelserne, der sanktionerer overtrædelser af henholdsvis Europarlamentets og Rådets forordning nr. 3820 af 20. december 1985 og Europarlamentets og Rådets forordning nr. 561 af 15. marts 2006 (køre- og hviletidsforordningerne) samt Europarlamentets og Rådets forordning nr. 3821 af 20. december 1985 (kontrolapparatforordningen), har eksterritorial karakter. Det fremgår således af forordning nr. 3820/85 artikel 2, at forordningen gælder for vejtransport, der foregår inden for Fællesskabet, ligesom det fremgår af

artikel 17, at medlemsstaterne skal udstede regler til gennemførelse af kontrol og sanktionering af forordningens bestemmelser, således som det er sket ved de danske køre- og hviletidsbekendtgørelser. Der er således tale om regler, som det i medfør af lov påhviler danske vognmænd at iagttage i udlandet, hvorfor de af sagen omfattede overtrædelser hører under dansk straffemyndighed i medfør af straffelovens § 8, nr. 3. Der er hverken i bestemmelsernes ordlyden eller forarbejder belæg for, at § 8, nr. 3, skulle være subsidier i forhold til § 7, stk. 1, nr. 1, ligesom der ikke er grundlag for en antagelse om, at færdselslovens § 134, stk. 1, skulle udelukke anvendelse af straffelovens § 8, nr. 3. Der er derfor ikke krav om dobbelt strafbarhed, hvilket også fremgår af Højesterets dom optrykt i UfR 1995.9. Såfremt det måtte blive lagt til grund, at kravet i straffelovens § 7, stk. 1, nr. 1, om dobbelt strafbarhed skal være opfyldt, har anklagemyndigheden gjort gældende, at det ved Kommissionens rapport af 15. maj 2009 er påvist, at der i alle relevante lande er indført straf i form af bøde for overtrædelse af forordningernes bestemmelser. Det er ikke afgørende, hvilket konkret bødeniveau der måtte være i de enkelte lande. Der er ikke efter sagens forløb grundlag for hverken strafbortfald eller strafnedsættelse.

Tiltalte har til støtte for de nedlagte påstande om afvisning og frifindelse i forholdene 12, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22, 30, 31, 32, 34, 36 og 39 gjort gældende, at der ikke er dansk straffemyndighed i disse forhold. Færdselslovens § 134, stk. 1, der er en undtagelse fra hovedreglen om, at færdselslovens regler kun har territorial karakter, gør udtømmende op med, i hvilke situationer dette udgangspunkt fraviges. Bestemmelsen åbner ikke mulighed for anvendelse af straffelovens § 8, nr. 3, som i øvrigt under alle omstændigheder kun er anvendelig, såfremt det positivt er godtgjort, at straffelovens § 7, stk. 1, nr. 1, ikke er anvendelig, dvs. at det er positivt godtgjort, at forholdet ikke er strafbart i det relevante land, således som det var tilfældet i dommen UfR 1995.9. Noget sådant er ikke påvist i nærværende sag. Det er således et krav for dansk straffemyndighed, at betingelsen i straffelovens § 7, stk. 1, nr. 1, om, at forholdet tillige er strafbart i de relevante gerningslande, er opfyldt, herunder at tilstedeværelsen af alle strafbarhedsbetingelser efter udenlandsk ret er godtgjort, og at der ikke foreligger strafophørsgrunde som forældelse. Bevisbyrden herfor påhviler anklagemyndigheden, der ikke har løftet denne. Det er således hverken dokumenteret, at de påberåbte overtrædelser af forordningernes bestemmelser er strafbelagt i samtlige mulige gerningslande, eller hvilken straf der i givet fald konkret måtte blive pålagt. Den påberåbte rapport af 15. maj 2009 fra Kommissionen er ikke tilstrækkeligt dokumentation herfor. Danmark har et langt højere straffniveau end de fleste øvrige EU-lande, men straffen kan efter straffelovens § 10, stk. 2, ikke overstige den straf, der konkret ville blive pålagt

på gerningsstedet. Der bør på denne baggrund - og under hensyn til sagens meget lange forløb - ske strafbortfald eller i det mindste strafnedsættelse. Statskassen bør efter sagens karakter og forløb tilkende tiltalte et beløb til dækning af udgifterne til den valgte forsvarer, jf. retsplejelovens § 1007, stk. 2.

Retsgrundlaget

Regler om køre- og hviletider

Den tidligere gældende forordning nr. 543 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport, hvori den oprindelige regulering af køre- og hviletider var indeholdt, foreskrev i forordningens artikel 18 følgende om medlemsstaternes gennemførelse:

”1. Medlemsstaterne udsteder efter høring af Kommissionen, i god tid de til gennemførelsen af denne forordning nødvendige administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser.

Disse bestemmelser skal bl.a. omfatte organisation, fremgangsmåde og midler til kontrol samt de i tilfælde af overtrædelse gældende sanktioner.

2. Medlemsstaterne yder gensidigt hinanden bistand med henblik på forordningens gennemførelse og kontrollen dermed.

3. Såfremt de kompetente myndigheder i en medlemsstat har kendskab til en overtrædelse af denne forordnings bestemmelser begået af et medlem af det kørende personale på et i en anden medlemsstat indregistreret køretøj, kan de indberette dette til myndighederne i den stat, i hvilken køretøjet er indregistreret. De kompetente myndigheder meddeler gensidigt hinanden alle de for dem foreliggende oplysninger om de ved disse overtrædelser anvendte sanktioner.”

Forordningen blev gennemført i Danmark ved lov nr. 508 af 29. november 1972 om kontrol med overholdelsen af De europæiske Fællesskabers forordninger om arbejderbeskyttelse inden for landevejstransport samt ved bekendtgørelse udstedt af arbejdsministeren i medfør af loven.

Forordning nr. 543/1969 blev senere afløst af forordning nr. 3820 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport. For-

ordningen indeholdt i artikel 17 følgende om medlemsstaternes gennemførelse af forordningen og kontrol af overholdelsen:

”1. Medlemsstaterne udsteder efter høring af Kommissionen rettidigt de til gennemførelse af denne forordning nødvendige administrative eller ved lov fastsatte bestemmelser.

Disse bestemmelser skal bl.a. omfatte tilrettelæggelse af samt fremgangsmåde og midler til kontrollens gennemførelse samt de i tilfælde af overtrædelse gældende sanktioner.

2. Medlemsstaterne yder hinanden bistand til forordningens gennemførelse og kontrollen dermed.

3. Inden for rammerne af denne gensidige bistand meddeler medlemsstaternes myndigheder regelmæssigt hinanden alle oplysninger om

- overtrædelser af denne forordning, som begås af statsborgere i andre medlemsstater, og om de sanktioner, der er anvendt i tilfælde af sådanne overtrædelser,
- sanktioner, som en medlemsstat har anvendt over for egne statsborgere, som har begået sådanne overtrædelser i andre medlemsstater.”

Ligelydende bestemmelse er indeholdt i forordning nr. 3821 af 20. december 1985 om kontrolapparatet inden for vejtransport artikel 19.

Forordning nr. 3820/85 og de heri indeholdte regler om køre- og hviletider samt forordning nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport blev gennemført i Danmark ved Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 649 af 24. september 1986 om arbejderbeskyttelse i vejtransport.

Administrationen af køre- og hviletidsområdet blev ved kongelig resolution af 1. december 1993 overført fra Arbejdsministeriets til Trafikministeriets område. Som konsekvens heraf blev bemyndigelsen til gennemførelse af bl.a. forordninger om køre- og hviletider overført til Trafikministeriets lovgivning ved lov nr. 187 af 30. marts 1999, hvorved bestemmelsen i færdselslovens § 86a blev indføjet. Samtidig ophævedes lov nr. 508/1972. Af forarbejderne til ændringsloven fremgår bl.a. følgende (FT 1998-1999, tillæg A, side 2787):

”Da administrationen af området således er overflyttet fra et ressortministerium til et andet, findes det hensigtsmæssigt at placere hjemmelsgrundlaget i Trafikministeriets lovgivning. Idet køre- og hviletidsbestemmelserne ikke mindst har til formål at varetage hensynet til færdselssikkerheden, foreslås det på den baggrund, at bestemmelserne placeres i færdselsloven.

Der er ikke med forslaget tilsigtet realitetsændringer i den bestående retstilstand på køre- og hviletidsområdet, herunder i den gældende sanktionspraksis. ...”

Reglerne om dansk straffemyndighed

Om den nugældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 3, anførtes i betænkning (1923) afgivet af Straffelovskommissionen af 9. november 1917 spalte 21 følgende:

”Under Nr. 2 falder dels Krænkelser af saadanne Forpligtelser, som det ifølge Lov paahviler en Person at iagttage i Udlandet, f. Eks. Pligter, som i visse Tilfælde paahviler Føreren af danske Skibe, ... ”.

Om bestemmelsen anføres i betænkning nr. 1488/2007 om Dansk straffemyndighed afgivet af Justitsministeriets Jurisdiktionsudvalg side 87 blandt andet følgende:

”Straffelovens § 8 vedrører tilfælde, hvor der er dansk straffemyndighed, uanset om handlingen har fundet sted uden for dansk område og uden hensyn til, om gerningsmanden har tilknytning til Danmark.

Bestemmelsen supplerer således straffelovens § 6 om dansk straffemyndighed på grundlag af territorialprincippet og § 7 om dansk straffemyndighed på grundlag af det aktive personalprincip.

Den omhandlede personkreds omfatter enhver, herunder også de personer, der er omfattet af § 7. Kan situationen henføres til § 8, gælder imidlertid ikke de betingelser for straffemyndighed, der ellers som udgangspunkt ville følge af § 7, herunder navnlig den almindelige betingelse om dobbelt strafbarhed, idet § 8 med en enkelt undtagelse (jf. nr. 6) ikke stiller et sådant krav, selv om der er tale om handlinger foretaget uden for dansk territorium.”

Videre anfører udvalget om bestemmelsen side 92 ff. blandt andet følgende:

”Straffelovens § 8, nr. 2, 1. led, hjemler dansk straffemyndighed i forhold til handlinger, hvorved gerningsmanden krænker en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler ham eller hende at iagttage i udlandet.

Herved sigtes til danske bestemmelser, der efter deres ordlyd eller på baggrund af fortolkning må antages at indeholde en pligt, som skal overholdes også i udlandet. Det vil formodentlig normalt være en forudsætning, at den person, i forhold til hvem der er spørgsmål om at rejse straffesag på grundlag af § 8, nr. 2, 1. led, har eller har haft en vis tilknytning til Danmark.

...

Det er i den juridiske litteratur diskuteret, hvilke danske lovbestemmelser der indeholder en sådan pligt til efterlevelse i udlandet.

...

I retspraksis er bestemmelsen endvidere anvendt i forhold til overtrædelser af køre- og hviletidsbestemmelser under kørsel i udlandet, jf. U 1995.9 H, om overtrædelse af køre- og hviletidsreglerne under kørsel i Holland. ...”

Landsrettens begrundelse og resultat

De tidligere gældende regler om køre- og hviletid i forordning nr. 543/1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport - som gennemført ved lov nr. 508 af 29. november 1972 om kontrol med overholdelsen af De europæiske Fællesskabers forordninger om arbejderbeskyttelse inden for landevejstransport og bekendtgørelse nr. 448 af 2. juni 1981 om arbejderbeskyttelse i landevejstransport - blev anset for ikke at være territorielt begrænset til kun at gælde overtrædelser begået i Danmark, jf. Højesterets dom af 4. november 1994 (gengivet i UfR 1995 side 9 H), og overtrædelserne var som sådan undergivet dansk straffemyndighed efter den dagældende bestemmelse i straffelovens § 8, nr. 2 (nugældende § 8, nr. 3), jf. således også betænkning 1488/2007, side 92 ff.

Det følger af artikel 17, stk. 1, i den dagældende forordning nr. 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport – der i det væsentlige videreførte bestemmelsen i artikel 18 i den tidligere gældende forordning nr. 543/1969 – at medlemsstaterne ved forordningen forpligtedes til at udstede nødvendige bestemmelser til forordningens gennemførelse, herunder om ”tilrettelæggelse af samt fremgangsmåde og midler til kontrollens gennemførelse samt de i tilfælde af overtrædelse gældende sanktioner”. Videre fremgår forudsætningsvis af forordningens artikel 17, stk. 3, at de enkelte medlemsstater sanktionerede overtrædelser begået af medlemsstatens egne statsborgere i andre medlemsstater. Artikel 17 er i det hele videreført i den nugældende forordning nr. 561/2006 artikel 19.

Forordning nr. 3820/85 forudsætter efter sit indhold at skulle iagttages under kørsler også uden for medlemsstaten. Forordningen forudsætter endvidere, at medlemsstaterne har straffemyndighed også i forhold til kørsler, der foregår i andre medlemsstater. Tilsvarende gælder den nugældende forordning nr. 561/2006 artikel 19 samt forordning nr. 3821/85 om kontrolapparatet inden for vejtransport, jf. forordningens artikel 12, stk. 2.

Der er hverken efter indholdet af færdselslovens § 86a eller bestemmelsens forarbejder støtte for at antage, at der ved overflytning af bemyndigelsesbestemmelsen til færdselsloven i anledning af områdets overflytning til trafikministerens ressort har været tilsigtet en ændring i reglernes territoriale udstrækning. Indholdet af bekendtgørelse nr. 688 af 29. juni 2005 om køre- og hviletidsbestemmelserne i vejtransport - som videreført i bekendtgørelse nr. 328 af 28. marts 2007 - som tiltalen for overtrædelse af reglerne om køre- og hviletid og kontrolapparatforordningen angår, og som er udstedt i medfør af færdselslovens § 86a, giver heller ikke grundlag for at anse bekendtgørelsen for territorielt begrænset.

Reglerne i bekendtgørelserne anses på den anførte baggrund for tillige at pålægge danske vognmænd en pligt til at sikre, at køre- og hviletidsreglerne samt reglerne om kontrolapparatet overholdes også under kørsler i udlandet. Herefter – og da anvendelsen af bestemmelsen om straffelovens § 8, nr. 3, om straffemyndighed ikke er subsidær i forhold til bestemmelsen i § 7, og da ordlyden af færdselslovens § 134, stk. 1, ikke udelukker anvendelse af straffelovens § 8, nr. 3, i relation til overtrædelser af køre- og hviletidsbestemmelserne – finder landsretten, at der i medfør af straffelovens § 8, nr. 3, er hjemmel til at idømme straf her i landet for overtrædelser begået i andre medlemsstater.

Landsretten tager derfor ikke tiltaltes påstande om afvisning eller frifindelse i forholdene 12, 13, 16, 19, 20, 21, 22, 29, 34 og 36 som følge af manglende straffemyndighed i Danmark til følge, og det tiltrædes, at tiltalte er fundet skyldig i disse forhold.

Anklagemyndighedens påstand om frifindelse i forhold 14 tages, således som sagen er forelagt for landsretten, til følge.

Under hensyn til sagskompleksets samlede omfang og karakter findes den tid, der er medgået til sagens behandling hos politi, anklagemyndighed og domstole, ikke at være så lang, at der er grundlag for at anse tiltaltes rettigheder krænket eller for at lade straffen bortfalde eller nedsætte.

Straffen fastsættes derfor til en bøde på 143.500 kr.

Med de anførte ændringer stadfæster landsretten dommen.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten.

Landsretten finder som udgangspunkt ikke, at der foreligger sådanne særlige omstændigheder, der kan begrunde, at der hos det offentlige tilkendes tiltalte noget beløb til dækning af den valgte forsvarer, jf. retsplejelovens § 1007, stk. 2, 1. pkt. Dog tilkendes tiltalte 25.000 kr. som følge af den forøgelse af sagsforberedelsens og hovedforhandlingens tidsmæssige udstrækning, der skyldes anklagemyndighedens forhold.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom stadfæstes med den ændring, at bøden nedsættes til 143.500 kr.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsretten, herunder 25.000 kr. til delvis dækning af tiltaltes udgift til den valgte forsvarer.

Marie S. Mikkelsen

Mogens Heinsen

Hans-Jørgen Nymark Beck